

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 338875 24 Rev
Dana, 12.02.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Tanje Bundalo, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice N.S. iz T., koju zastupa Nebojša Milanović, advokat iz Banjaluke, [...], protiv tuženog V.S. iz B., [...], koga zastupa Sergej Žabić, advokat iz Banjaluke, [...], radi podjele bračne imovine, vrijednost spora 251.244,37 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 338875 24 Gž od 12.09.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 12.02.2025. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 338875 22 P 2 od 16.02.2024. godine odbijen je u cjelosti tužbeni zahtjev za utvrđenje da je doprinos tužiteljice u sticanju zajedničke imovine u toku braka sa tuženim u periodu trajanja braka od2016. do2018. godine jedna polovina, za utvrđenje da dobit privrednog društva „SV Company“ d.o.o. Laktaši u kome je tuženi bio osnivač i vlasnik društva sa 100% dijela u periodu od2016. do2018. god predstavlja zajednički stečenu imovinu parničnih stranaka u toku trajanja braka i za obavezivanje tuženog da tužiteljici na ime njenog dijela od jedne polovine u sticanju zajedničke imovine u toku trajanja bračne zajednice u periodu od2016. do2018. godine, a koja imovina se odnosi na dobit „SV Company“ d.o.o. Laktaši isplati ukupan iznos od 127.500,00 KM i to: iznos od 10.000,00 KM na ime iskazane dobiti za period 01.10.2016. do 31.12.2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2017. do isplate, iznos od 40.000,00 KM na ime iskazane dobiti za period 01.01.2017. do 31.12.2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2018. do isplate i iznos od 77.500,00 KM na ime iskazane dobiti za period od 01.01.2018. do 01.10.2018. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2019. godine do isplate, kao i zahtjev da se obaveže tuženi da tužiteljici naknadi troškove postupka sa zakonskom zateznom kamatom od donošenja presude do isplate.

Obavezana je tužiteljica da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 15.189,39 KM, a odbijen zahtjev tuženog u preostalom dijelu koji predstavlja razliku između traženog i dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 338875 24 Gž od 12.09.2024. godine žalba tužiteljice je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te je odbijen i njen zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 1.822,50 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužiteljica pobija drugostepenu presudu, zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena odluka preinači tako da se tužbeni zahtjev u cjelini usvoji.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužiteljice da se, po osnovu zajedničkog sticanja u toku trajanja braka sa tuženim, utvrdi njen doprinos u sticanju zajedničke imovine koja se odnosi na iskazanu dobit privrednog društva čije vlasnik i osnivač je tuženi i slijedom toga da se obaveže tuženi da joj isplati jednu polovinu ostvarene dobiti za taj period.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da su tužiteljica i tuženi zaključili brak 01.10.2016. godine, u kojem su stekli dvoje djece koja su maloljetna i da je brak razveden presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 296471 18 P od 20.08.2019. godine; da je na osnovu rješenja broj 071-0-Reg-09-001348 od 25.09.2009. godine izvršen upis u sudski registar privrednog društva „SV Company“ d.o.o. Trn, Laktaši (dalje: privredno društvo) i da je osnivač tog društva tuženi sa ugovorenim kapitalom od 2.000,00 KM u procentu od 100% udjela, a da je u narednom periodu zaključno sa 25.07.2016. godine stanje nepromijenjeno, te da je 18.10.2019. godine, u prisutnosti notara Ivelić Slade, zaključen ugovor o prenosu udjela između tuženog i njegovog oca i to na način da je tuženi svoj cjelokupni i uplaćeni udio u tom društvu prenio na svog oca R.S., uz naknadu od 2.000,00 KM; da je tužiteljica bila zaposlena u privrednom društvu u periodu od 01.04.2017. do 31.03.2020. godine i da je na osnovu rješenja broj [...] od 25.05.2020. godine tužiteljici prestao radni odnos u privrednom društvu na dan 31.05.2020. godine; da je prema nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke Andreje Trišić od 07.09.2023. godine privredno društvo ostvarilo neto dobitak 2016. godine u iznosu od 273.068,00 KM, 2017. godine u iznosu od 185.931,00 KM i 2018. godine u iznosu od 340.773,00 KM; da je prema dopuni nalaza i mišljenja istog vještaka od 19.10.2023. godine ustanovljeno da je privredno društvo ostvarilo neto dobitak za period od 01.10.2016. godine do 31.12.2016. godine u iznosu od 68.267,00 KM ((273.068,00KM/12 mjeseci)x3 mjeseca 2016. godine), da je vlasniku-osnivaču od neto dobiti ostvarene 2016. godine u vidu dividende isplaćeno ukupno 224.804,00 KM, što svedeno na period od 01.10. do 31.12.2016. godine iznosi 56.201,00 KM, ((224.804,00 KM/12 mjeseci)x3 mjeseca 2016. godine)), da je privredno društvo ostvarilo dobitak 2017. godine u iznosu od 185.931,00 KM, a za period od 01.01. do 01.10.2018. godine u iznosu od 255.580,00 KM; da je u izjašnjenju isti vještak naveo da je prema analitičkim karticama preduzeća tuženom po osnovu dividende u periodu od 01.10.2016. do 01.10.2018. godine isplaćen iznos od 255.000,00 KM; da je tužiteljica prilikom saslušanja u svojstvu parnične stranke izjavila da je u braku sa tuženim bila od 01.10.2016. do 01.10.2018. godine i da je bila zaposlena u privrednom društvu tuženog sve do februara 2020. godine i ostvarivala platu od 520,00 KM, da je tuženi u toku njihovog braka bio direktor i vlasnik tog privrednog društva i da mu je to bilo jedino zaposlenje u tom periodu s tim da ona nije upućena da li je tuženom isplaćivana dobit privrednog društva i da tužiteljica nije ulagala svoj novac koji predstavlja posebnu imovinu u njegovo poslovanje, te da njoj nije poznato da li je tuženi podizao dobit privrednog društva; da je tuženi prilikom saslušanja u svojstvu parnične stranke izjavio da je privredno društvo osnovano 2009. godine i da je on bio

samo formalno osnivač društva, a da su njegovi roditelji finansirali i omogućili mu taj status, da je on postao direktor društva 01.07.2016. godine, a da je oktobra 2019. godine vlasnik društva postao njegov otac, a on je ostao njegov direktor, da je on za vrijeme trajanja braka sa tužiteljicom podizao dobit društva i trošio za životne potrebe, a između ostalog i u opremanje stana u kojem su oni živjeli; da je svjedok R.S., otac tuženog, potvrdio prednje navode tuženog i dodao da je tužiteljica zasnovala radni odnos u privrednom društvu u aprilu 2017. godine koji je trajao do maja 2020. godine, da tužiteljica nije vršila ulaganja u privredno društvo, a da je dobit koja je isplaćivana prije zaključenja braka isplaćivana na tekući račun vlasnika.

Prvostepeni sud je pošao od činjenica da je među stankama nesporno da su živjeli u bračnoj zajednici u periodu od 01.10.2016. do 01.10.2018. godine, da je tuženi u toku trajanja bračne zajednice bio osnivač i vlasnik privrednog društva kojeg je osnovao 2009. godine prije zaključenja braka i da je tužiteljica u periodu od 01.04.2017. do 31.05.2020. godine bila zaposlena u tom društvu, a da je među strankama sporno da li dobit tog privrednog društva ostvarena za vrijeme trajanja njihove bračne zajednice predstavlja zajedničku imovinu parničnih stranaka stečenu u braku. Imajući to u vidu prvostepeni sud je zaključio da je osnivački ulog privrednog društva imovina tuženog i da je neosnovan zahtjev tužiteljice za utvrđenje da dobit tog privrednog društva predstavlja zajednički stečenu imovinu parničnih stranaka u toku trajanja braka, pa samim tim da je neosnovan i njen zahtjev kojim traži da joj tuženi na ime njenog dijela od $\frac{1}{2}$ u sticanju zajedničke imovine u toku braka u periodu od 01.10.2016. do 01.10.2018. godine, a koja se odnosi na dobit privrednog društva, isplati ukupan iznos od 127.500,00 KM. Slijedom toga je, pozivom na odredbe članova 269, 270, 272. i 273. Porodičnog zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 54/02, 41/08 i 63/14, dalje: PZ), te odredbe članova 99, 110, 113. i 120. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 i 17/23, dalje: ZPD), u cjelini odbio tužbeni zahtjev tužiteljice.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužiteljice, izjavljenoj protiv prvostepene presude, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, pa je žalbu odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Drugostepena odluka je pravilna i zakonita iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 270. stav 5. PZ propisano je da imovina koju su bračni supružnici stekli radom tokom trajanja bračne zajednice, kao i prihodi od te imovine, čine zajedničku imovinu, a prema odredbi člana 272. stav 1. istog zakona u pravilu svakome od njih pripada po jedna polovina zajedničke imovine. Da bi određena imovina bila bračna tekovina, prema navedenim zakonskim odredbama, pored toga da je stečena za vrijeme trajanja braka bračnih supružnika, neophodno je dokazati i da je stečena njihovim zajedničkim radom.

Tačkom 7.2, u odredbama članova 126. do 130. ZPD, regulisano je pravo isplate dobiti u društvu sa ograničenom odgovornošću, tako da je, između ostalog, u odredbi člana 127. toga zakona propisano da društvo sa ograničenom odgovornošću može vršiti isplate članovima društva u bilo koje vrijeme, ako osnivačkim aktom ili ugovorom članova nije drugačije određeno ili ako to plaćanje nije suprotno odredbama ovog zakona o ograničenjima plaćanja (stav 1.), te da se svaka isplata članovima društva sa ograničenom odgovornošću vrši u novcu srazmjerno udjelu u osnovnom kapitalu društva u vrijeme donošenja odluke društva o takvoj isplati, ako osnivačkim aktom ili ugovorom članova društva nije drugačije određeno (stav 2.).

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 27/24, dalje: ZPP), proizlazi da su parnične stranke bile u braku u periodu od ...2016. do ...2018. godine, da je „SV Company“ d.o.o. Trn, Laktaši u sudski registar upisan 25.09.2009. godine i da je osnivač tog društva tuženi sa ugovorenim kapitalom od 2.000,00 KM u procentu od 100% udjela, a da je u narednom periodu do 2019. godine to stanje nepromijenjeno i da iz izjašnjenja vještaka ekonomske struke proizlazi da je prema analitičkim karticama privrednog društva tuženom po osnovu dividende u periodu od 01.10.2016. do 01.10.2018. godine isplaćen ukupan iznos od 255.000,00 KM, od čega tužiteljica predmetnom tužbom traži isplatu jedne polovine po osnovu zajedničkog sticanja u braku sa tuženim.

Prema ZPD postojanje statusa člana privrednog društva je preduslov postojanja i ostvarenja svih prava prema društvu. Supružnik koji nije stranka u osnivačkom ugovoru (tužiteljica to nije ni tvrdila), ne može steći ni imovinska prava prema društvu. Status člana društva i prava koja iz toga proizilaze može steći samo lice koje je unijelo ulog u društvo, odnosno lice na koga je taj ulog prenesen u skladu sa zakonom. Unošenjem uloga od strane jednog supružnika ne može se konstituisati člansko pravo u društvu njegovom supružniku, a slijedom toga ni pravo na isplatu njegove dobiti drugom supružniku koji nije osnivač društva.

Slijedom navedenog, dobit privrednog društva „SV Company“ d.o.o. Trn, Laktaši u konkretnom slučaju ne predstavlja zajedničku imovinu parničnih stranaka u smislu odredbe člana 270. stav 5. PZ, iako je stečena u periodu trajanja braka parničnih stranaka, ali nije stečena njihovim zajedničkim radom, već poslovanjem privrednog društva. Zato tužiteljica ne može zahtijevati isplatu jedne polovine dijela te dobiti na temelju odredbe člana 272. stav 1. PZ, budući da pravo na isplatu dobiti privrednog društva pripada članu društva pod uslovima propisanim odredbama članova 126. do 130. ZPD.

Kod takvog stanja stvari, suprotno tvrdnji revidentice, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da tužiteljica nije dokazala da je za vrijeme trajanja braka sa tuženim zajedničkim radom stekla novčani iznos od 255.580,00 KM, te da slijedom toga ½ toga iznosa od 127.500,00 KM čini njen udio u sticanju bračne imovine sa tuženim saglasno naprijed navedenim odredbama PZ.

Imajući u vidu naprijed navedeno neutemeljeni su svi revizioni prigovori da je prilikom donošenja osporene odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 127.500,00 KM materijalno pravo pogrešno primijenjeno, pa ni ostali navodi revizije nisu od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Suprotno tvrdnji revidentice drugostepeni sud je u pobijanoj odluci odgovorio na sve relevantne žalbene prigovore u dijelu odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva, koje kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Budući da je, iz naprijed navedenih razloga, neosnovan tužbeni zahtjev tužiteljice za isplatu zahtijevanog novčanog iznosa neutemeljen je revizioni prigovor da je drugostepena odluka u pobijanom dijelu zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka, koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić